

Pr Evi Piirsalu
Nõo Põhikool

Teie: 26.01.2009. a

Meie: 12.01.2009. a nr 1.1-111/4000

Põhikooli ja gümnaasiumi reformist

Lugupeetud Tartumaa loodusainete õpetajad!

Täna Teid selle põhjaliku pöördumise eest, mis näitab, et olete süvenenud meie haridussüsteemi kitsaskohtadesse ning soovite nende parandamisel kaasa rääkida.

Kinnitan Teile, et mõtteski pole olnud nii suuri ja paljusid inimesi puudutavaid muutusi läbi viia ei sunniviisiliselt ega jõuga. Vastupidi, minu soov on olnud kohe alguses läbi rääkida kõigi osapooltega, keda seadusemuudatused puudutavad, ning arutada kõik probleemid põhjalikult läbi. See on üsna keeruline ja aeganõudev tee ning ei anna kohe valmis vastuseid. Enamasti oodatakse seda, et kui ministeeriumist tuleb mõte, siis olgu see mõte lõpuni valmis mõeldud. Koolivõrgureformi aga ei saa ega tohigi ministeeriumis lõpuni valmis mõelda, vaid otsused peavad sündima omavalitsustes ning koos nendega, keda nad otse puudutavad.

Laste vähesuse tõttu tuleb mõne aasta pärast osa gümnaasiume niikuinii sulgeda. Kui riik ei võtaks algatust ja selle protsessi suunamist enda peale, toimuks see spontaanselt ning võiks tekitada põhikooliõpilaste maalt linna liikumise laine. Eesti koolihariduse aluseks peab aga jääma tugev põhikool, mis on kõigile hästi kättesaadav.

Riiklik juhtimine tähendab praeguses faasis seda, et a) soovime anda otsustajatele võimalikult palju adekvaatset informatsiooni ja b) leppida kokku ühtsed põhimõtted ja indikaatorid, millega koolivõrgu korrastamisel arvestada.

Oleme Viljandi maakonna kohta teinud põhjaliku ülevaate, kus kirjeldatakse maakonna õpilaste arvu prognoose, õpirännet kooliastmeti, nende liikumist tõmbekeskustesse, õpetajate arvu ja koormust nii praegu kui ka tulevikus ning esitatakse kindlatel kriteeriumidel põhinevad Viljandimaa koolivõrgu võimalikud tulevikuvariandid. Sellega on võimalik tutvuda meie kodulehel. Samasuguse ülevaate teeme lähikuudel kõigi maakondade kohta ning ka need saavad meie kodulehel kättesaadavaks. Pidevalt täienev dokument sealsamas on vastused korduma kippuvatele küsimustele, kus käsitletakse ka mitmeid Teie pöördumises puudutatud probleeme.

Koolivõrgu põhimõtete täpsustamiseks ja kriteeriumides kokkuleppele jõudmiseks olen moodustanud töörühma, kus on esindatud kõik huvipooled. Neil nõupidamistel on juba olnud ja tulevad veel edaspidi arutluse alla ka õpilaste arvu, õpilaste transpordi ja majutuse, õpetajate töökoormusega seotud probleemid, mida oma pöördumises puudutate. Ka siin olenevad lahendused väga palju sellest, kuivõrd piirkonnas modelleeritav koolivõrk olemasolevast erineb, ning seepärast saab üle riigi kokku leppida üldistes kriteeriumides, mis on paindlikud ja mõistlikud ning arvestavad kohalikke vajadusi.

Eraldi teemadena puudutate pooleilolevat kutseharidusreformi ning kõrghariduse rahastamist.

Koos käimasoleva põhikooli ja gümnaasiumi õppekavade arendusega vaadatakse läbi ka kutsehariduse õppekavade üldharidusainete osa. Tõsiselt kaalutakse võimalust lubada neil kutsekeskhariduse lõpetajatel, kes seda soovivad, õppida lisa-aastal, so neljandal aastal täiendavalt üldharidusaineid ning lõpetada see aasta sarnaselt gümnaasiumi lõpetajatega.

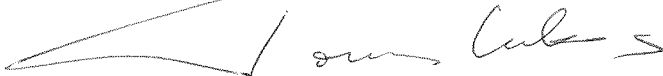
Erialade valik põhikoolilõpetajatele on viimastel aastatel tublisti laienenud, mitmed seni keskkoolijärgseid erialasid pakutakse nüüd ka põhikoolilõpetajaile.

Ettevõtete ja sotsiaalsete partnerite kaasamisel kutseharidusse on meil välja kujunenud oma kindlad tavad, kuigi alati saab paremini. Kõige aktiivsem koostöö on olnud praktika läbiviimisel. Arvestades seda, et 25% iga õpilase õppemahust moodustab praktika, on ettevõtjate mitterahaline ja aktiivne panus üsna suur.

Kõrghariduse õppekohtade rahastamistase jätab tööpoolest soovida, kuid see pole kaugeltki ainus ega peamine põhjus, miks avalik-õiguslikud ülikoolid nii palju üliõpilasi vastu võtavad, sh tasulistele õppekohtadele. Kõrghariduse kättesaadavuse tagamine avaliku hüvena on seotud põhjendatud ootusega kõrge kvalifikatsiooni individuaalsele hüvele, seega jaguneb juurdepääsu eest vastutus riigi, kõrgkooli ja õppuri vahel.

Loodan, et leiate aega uurida meie kodulehel olevaid ning pidevalt täienevaid koolivõrgu korrastamise materjale ning annate teada, millisest informatsioonist on vajaka.

Heade soovidega

Tõnis Lukas
minister